

การเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

นายสมลักษณ์ บุญณรงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางผังชุมชน ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ISBN: 974-14-1822-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SPATIAL TRANSFORMATION OF KATHU COMMUNITY, PHUKET PROVINCE

Mr. Somluk Bunnarong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning Program in Community Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

ISBN: 974-14-1822-1

490003

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

โดย

นายสมลักษณ์ บุญนรงค์

สาขาวิชา

การวางผังชุมชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

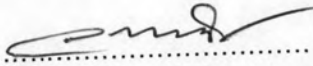
อาจารย์ ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ

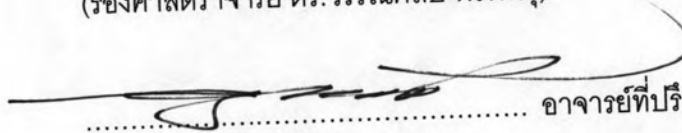

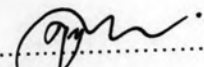
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

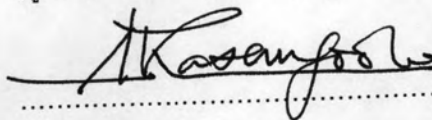
 ..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ ฬิรพันธ์)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต ทายตะคุ)

 ..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อมิรดี เกษมสุข)

สมลักษณ์ บุญณรงค์ : การเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต. (SPATIAL TRANSFORMATION OF KATHU COMMUNITY, PHUKET PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ, 310 หน้า. ISBN 974-14-1822-1

งานวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนกะทู้ จากอดีตถึงปัจจุบัน โดยวิเคราะห์รูปแบบพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ที่สัมพันธ์และสะท้อนออกมาสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ ทั้งในรูปแบบของการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารและพื้นที่ว่าง ตลอดจนรูปแบบโครงสร้างเชิงสัณฐาน ที่พิจารณาผ่านโครงข่ายการสัญจรและเชื่อมต่อของพื้นที่ว่างสาธารณะภายในชุมชน ด้วยการใช้ “แผนภูมิจัสติ-ฟายด์” ทั้งนี้ การวิเคราะห์ดังกล่าวจะทำการสืบค้นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมตามช่วงเวลาพัฒนาการสำคัญที่ถือเป็นจุดเปลี่ยนแปลงของชุมชน เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางพัฒนาและวางแผนที่เหมาะสมสำหรับชุมชนกะทู้ต่อไป

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะเฉพาะของสภาพภูมิประเทศที่เป็นเนินเขาและกิจการทำขุมเหมืองส่งผลให้รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนตั้งแต่ในสมัยแรกเริ่ม เกาะกลุ่มอยู่ในบริเวณพื้นที่ราบระหว่างเนินเขารายรอบพื้นที่ขุมเหมือง ลักษณะเฉพาะในเชิงพื้นที่เช่นนี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเนื่องมาถึงการขยายตัวของพื้นที่ชุมชนเป็นหมู่บ้านจัดสรรจำนวนมากเพื่อรองรับแรงงานการค้าและบริการที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาการท่องเที่ยวของศูนย์กลางจังหวัดภูเก็ตและบริเวณหาดป่าตองในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา การศึกษาในรายละเอียดระดับย่านพบว่า พื้นที่พักอาศัยในเกือบทุกหมู่บ้านของชุมชนกะทู้ มีการพัฒนาในลักษณะแยกตัวออกเป็นบริเวณย่อยๆ ลึกเข้าไปมาจากทางสัญจรหลักในระดับเมือง โดยไม่มีโครงข่ายการสัญจรทางเลือกเชื่อมต่อระหว่างกันภายใน ส่งผลทำให้เป็นพื้นที่ที่ยากต่อการเข้าถึง บางบริเวณร้างไร้ผู้คน ไม่เอื้อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ในขณะที่บางบริเวณ โดยเฉพาะถนนสายหลักต้องแบกรับปริมาณการสัญจรที่มากเกินไป จนเกิดปัญหาการจราจรติดขัด

การวางแผนชุมชนกะทู้ในอนาคต นอกจากสภาพภูมิประเทศแล้ว ควรคำนึงถึงการสร้างความสมดุลของการพัฒนาโครงข่ายการสัญจรและเชื่อมต่อของพื้นที่ว่างสาธารณะภายในชุมชนที่สอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับย่านและระดับเมืองโดยรวม โดยถือเป็นการให้ความสำคัญของการวางแผนชุมชนในเชิงพื้นที่เท่าๆ กับเชิงเศรษฐกิจและสังคม

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง .....ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา การวางผังชุมชน .....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2549 .....

4674180125 : MAJOR COMMUNITY PLANNING

KEY WORD : SPATIAL TRANSFORMATION / JUSTIFIED GRAPH / KATHU / PHUKET

SOMLUK BUNNARONG : SPATIAL TRANSFORMATION OF KATHU COMMUNITY,
PHUKET PROVINCE. THESIS ADVISOR: KRAISRI PAKSUKCHARERN, Ph.D.,310 pp.
ISBN 974-14-1822-1

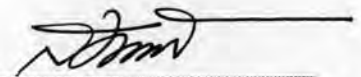
A research on spatial transformation of Kathu community in Phuket aims to examine the settlement development including socio-economic changes of Kathu community from past to present times by analyzing such development and changes in relation and reflection on its spatial transformation. The spatial transformation in this case includes land and building use patterns, figure and ground patterns including spatial configuration patterns considering through transit and public open space network by using "Justified Graph". The analysis is carried out through the investigation of the relationship between the area's morphological and socio-economic changes chronologically by time periods considered to be the crucial points of changes. The analytical results aim to establish the appropriate development planning for Kathu community.

The study's results point out that the unique mountainous geographical characteristic and mining areas had greatly affected the earliest community's settlement which focused mostly on the plateaus around the mining territories. This unique spatial characteristic then subsequently affected the housing expansion serving the demand of commercial and service labors as a result of tourism development in central Phuket and Patong areas in the past 20 years. A detailed study in local level shows that residential areas in most Kathu's local villages are spatially segregated and considered very deep from their major urban routes without much inner route network for alternative interconnection. Some areas are very difficult to be accessed and turned out to be vacant and quite spaces which deter socio-economic activities. On the other hand, some areas especially on major routes are loaded with too much movement resulting in a serious traffic problem.

Besides the geographical characteristic, the recommendation on future Kathu's community planning should emphasis on the balance development of transit and public open space network that well relates to the socio-economic activities, both in local and global levels. This is to point out that the spatial properties of an area are as important as its socio-economic issues for a community planning.

Department Urban and Regional Planning

Student's signature

Field of study Community Planning

Advisor's signature

Academic year 2006

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณา และความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ และบุคคลหลายๆ ท่าน ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวบุญณรงค์ คุณพ่อชำนาญ คุณแม่สมจิตร และน้องลักขณา บุญณรงค์ ที่เป็นกำลังใจยิ่งผู้ใหญ่เสมอมา และทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ไชศรี ภักดีสุขเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำชี้แนะ และให้ความกระจ่างในหลักการวิเคราะห์และวิธีคิดอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังเสียสละเวลาให้คำปรึกษาที่มีค่าแก่ผู้วิจัยทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานได้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้ และต้องขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ทุกท่าน รศ.ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ ผศ.ดร.ศุภฎี ทายตะคุ และดร.อภิรดี เกษมสุข ที่เสียสละเวลาร่วมรับฟังการเสนอผลงานการศึกษา ตลอดจนกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมาก ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ชัยชนะ แสงสว่าง ที่คอยให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา และคณาจารย์ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนด้วยดีตลอดระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษาภายในมหาลัยแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ชาวบ้านชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เทศบาลตำบลกะทู้ สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดภูเก็ต ที่ให้ความอนุเคราะห์ในข้อมูลและเนื้อหาของงานวิจัย ทำให้งานวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบคุณ คุณชุมพูนุท พบสุข คุณวิทยา ดวงธิดา คุณจันทิรา เกื้อดวง คุณพงศกร กัลยานุกูล และเพื่อนๆ ผังเมือง 28 ทุกคน ที่เล่าเรียนและทำงานร่วมกัน คอยให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังใจ และเสียงหัวเราะ เสมอมาในช่วงระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษาครั้งนี้ และอีกหลายๆ ท่านที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้หมดในที่นี้ ที่คอยถามไถ่ทุกข์สุขและให้กำลังใจ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านต่างๆ เป็นอย่างดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนที่.....	ฐ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 เนื้อหาและคำถามในงานวิจัย.....	1
1.2 สาระสำคัญของปัญหา.....	1
1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับชุมชน.....	6
2.1.1 ความหมายของชุมชน.....	6
2.1.2 วิวัฒนาการของชุมชน.....	7
2.1.3 ปัจจัยการเจริญเติบโตและพัฒนาการของชุมชนทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมของชุมชน.....	9
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชุมชน.....	9
2.2.1 รูปแบบของการตั้งถิ่นฐาน.....	9
2.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐาน.....	13
2.2.3 ความเชื่อเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานในสังคมไทย.....	14
2.2.4 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบในเชิงพื้นที่ของชุมชน.....	18

2.3.1	นิยามขององค์ประกอบในเชิงพื้นที่ของชุมชน.....	18
2.3.2	วิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของชุมชน.....	23
2.3.3	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชน.....	28
2.3.4	ความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมของชุมชน.....	32
2.3.5	รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
2.4	สรุปแนวความคิดและกรอบแนวความคิดในการศึกษา.....	42
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
3.1	วิธีดำเนินการวิจัย และการประมวลผลการศึกษา.....	48
3.2	แหล่งที่มาของข้อมูล.....	58
3.2.1	ข้อมูลปฐมภูมิ.....	58
3.2.2	ข้อมูลทุติยภูมิ.....	59
บทที่ 4	สภาพทั่วไปของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต.....	60
4.1	ประวัติความเป็นมาของชุมชน.....	60
4.2	สภาพทั่วไปของพื้นที่ชุมชนกะทู้.....	60
4.2.1	ลักษณะทางกายภาพและโครงสร้างพื้นฐาน.....	60
4.2.2	ลักษณะทางเศรษฐกิจ.....	77
4.2.3	ลักษณะทางสังคม.....	79
4.3	สรุปสภาพทั่วไปของชุมชน.....	88
บทที่ 5	พัฒนาการของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต.....	89
5.1	พัฒนาการของชุมชนกะทู้.....	89
5.1.1	ช่วงที่ 1 ยุคเจริญรุ่งเรืองของการทำเหมืองแร่ดีบุก (พ.ศ.2431-2520).....	90
5.1.2	ช่วงที่ 2 ยุคบุกเบิกการท่องเที่ยว (พ.ศ.2521-2530).....	103
5.1.3	ช่วงที่ 3 ยุคขยายตัวของการท่องเที่ยว (พ.ศ.2531-ปัจจุบัน).....	116
5.2	สรุปพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน.....	132

บทที่ 6	ลักษณะการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต.....	138
6.1	การวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชน.....	138
6.1.1	การเลือกตัวอย่างพื้นที่ศึกษา.....	138
6.1.2	องค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ในช่วงที่ 1 ยุคเจริญรุ่งเรืองของการทำเหมืองแร่ดีบุก (พ.ศ.2431-2520).....	141
6.1.3	องค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ในช่วงที่ 2 ยุคบุกเบิกการท่องเที่ยว (พ.ศ.2521-2530).....	171
6.1.4	องค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ในช่วงที่ 3 ยุคขยายตัวของการท่องเที่ยว (พ.ศ.2531-ปัจจุบัน).....	207
6.2	สรุปการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้.....	247
6.2.1	สรุปการเปลี่ยนแปลงรูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่าง (figure and ground pattern).....	252
6.2.1	สรุปการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร (land use and building use pattern).....	259
6.2.2	สรุปการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงข่ายการเชื่อมต่อและจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะ (urban spatial configurational pattern) ภายในชุมชนกะทู้.....	271
6.3	สรุปความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่กับสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน.....	285
บทที่ 7	แนวโน้มและสภาพปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้.....	290
	การวิเคราะห์แนวโน้มและสภาพปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชนภายในพื้นที่ศึกษากลุ่มย่อย.....	290
บทที่ 8	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	294
8.1	สรุปผลการศึกษา.....	294
8.2	สรุปความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่กับปัจจัยทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนกะทู้.....	299
8.3	ข้อเสนอแนะในการศึกษา.....	301

8.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	304
รายการอ้างอิง.....	305
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	310

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	61
ตารางที่ 4.2	68
ตารางที่ 4.3	78
ตารางที่ 4.4	78
ระหว่างปี พ.ศ.2540-2547	78
ตารางที่ 4.5	80
ตารางที่ 4.6	81
ตารางที่ 5.1	134
ตารางที่ 5.2	135
ตารางที่ 5.3	136
ตารางที่ 5.4	137
ตารางที่ 6.1	157
ตารางที่ 6.2	158
ตารางที่ 6.3	159
ตารางที่ 6.4	160
ตารางที่ 6.5	168
ตารางที่ 6.6	186
ตารางที่ 6.7	188
ตารางที่ 6.8	189
ตารางที่ 6.9	190
ตารางที่ 6.10	204
ตารางที่ 6.11	227
ตารางที่ 6.12	228
ตารางที่ 6.13	230
ตารางที่ 6.14	231
ตารางที่ 6.15	244

ตารางที่ 6.16	เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของบ้านเกิดไฮ้ ตั้งแต่ช่วงยุคที่1-ยุคที่ 3.....	248
ตารางที่ 6.17	เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของบ้านกะทู้ ตั้งแต่ช่วงยุคที่1-ยุคที่ 3.....	249
ตารางที่ 6.18	เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของบ้านสี่กอ ตั้งแต่ช่วงยุคที่1-ยุคที่ 3.....	250
ตารางที่ 6.19	เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของบ้านทุ่งทอง ตั้งแต่ช่วงยุคที่1-ยุคที่ 3.....	251

สารบัญแนบที่

	หน้า
แผนที่ 4.1 ตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนกะทู้ จังหวัดภูเก็ต.....	62
แผนที่ 4.2 อาณาเขตติดต่อและการเข้าถึงชุมชนกะทู้.....	63
แผนที่ 4.3 ขอบเขตพื้นที่ศึกษาและขอบเขตการปกครองภายในชุมชนกะทู้.....	64
แผนที่ 4.4 ลักษณะภูมิประเทศของชุมชนกะทู้.....	65
แผนที่ 4.5 การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนตามประกาศผังเมืองรวม ปี พ.ศ.2548.....	71
แผนที่ 4.6 การสัญจรและแหล่งน้ำภายในชุมชนกะทู้.....	72
แผนที่ 4.7 สถานศึกษาและบริการพื้นฐานภายในชุมชนกะทู้.....	76
แผนที่ 4.8 ศาสนสถานและสถานที่ท่องเที่ยวภายในชุมชนกะทู้.....	87
แผนที่ 5.1 การขยายตัวของชุมชนกะทู้ ในช่วงยุคที่ 1 (พ.ศ.2431-2520).....	100
แผนที่ 5.2 ความสัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่1 (พ.ศ.2431-2520).....	102
แผนที่ 5.3 การขยายตัวของชุมชนกะทู้ ในช่วงยุคที่ 2 (พ.ศ.2521-2530).....	114
แผนที่ 5.4 ความสัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่2 (พ.ศ.2521-2530).....	115
แผนที่ 5.5 การขยายตัวของชุมชนกะทู้ ในช่วงยุคที่ 3 (พ.ศ.2531-ปัจจุบัน).....	130
แผนที่ 5.6 ความสัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่3(พ.ศ.2531-ปัจจุบัน).....	131
แผนที่ 6.1 การแบ่งกลุ่มพื้นที่ศึกษาย่อยภายในชุมชนกะทู้.....	140
แผนที่ 6.2 การใช้ประโยชน์อาคารบ้านเกิดโฮ่ ช่วงยุคที่1.....	145
แผนที่ 6.3 การใช้ประโยชน์อาคารบ้านกะทู้ ช่วงยุคที่1.....	146
แผนที่ 6.4 การใช้ประโยชน์อาคารบ้านสี่ก้อ ช่วงยุคที่1.....	147
แผนที่ 6.5 การใช้ประโยชน์อาคารบ้านทุ่งทอง ช่วงยุคที่1.....	148
แผนที่ 6.6 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านเกิดโฮ่ และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่1.....	156
แผนที่ 6.7 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านเกิดโฮ่ ช่วงที่1.....	157
แผนที่ 6.8 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านกะทู้ และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่1.....	159
แผนที่ 6.9 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านกะทู้ ช่วงที่1	160
แผนที่ 6.10 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่ย่อยของบ้านสี่ก้อ และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่1.....	162

แผนที่ 6.11	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านสีก้อ ช่วงที่1.....	163
แผนที่ 6.12	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านทุ่งทอง และลักษณะภูมิประเทศรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่1.....	165
แผนที่ 6.13	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านทุ่งทอง ช่วงที่1.....	166
แผนที่ 6.14	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารบ้านเกิดไฮ้ ช่วงที่ 2.....	179
แผนที่ 6.15	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารอาคารบ้านกะตู้ ช่วงที่ 2	180
แผนที่ 6.16	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารบ้านสีก้อ ช่วงที่ 2	181
แผนที่ 6.17	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 2	182
แผนที่ 6.18	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านเกิดไฮ้ และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่2	192
แผนที่ 6.19	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านเกิดไฮ้ ช่วงที่ 2.....	193
แผนที่ 6.20	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านกะตู้ และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่2.....	195
แผนที่ 6.21	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านกะตู้ ช่วงที่ 2.....	196
แผนที่ 6.22	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านสีก้อ และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่2	198
แผนที่ 6.23	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านสีก้อ ช่วงที่ 2.....	199
แผนที่ 6.24	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านทุ่งทอง และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่2.....	201
แผนที่ 6.25	โครงการเชื่อมต่ระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 2.....	202
แผนที่ 6.26	รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านเกิดไฮ้ ช่วงที่ 3.....	214
แผนที่ 6.27	รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านกะตู้ ช่วงที่ 3.....	215
แผนที่ 6.28	รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านสีก้อ ช่วงที่ 3.....	216
แผนที่ 6.29	รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 3.....	217
แผนที่ 6.30	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารบ้านเกิดไฮ้ ช่วงที่ 3.....	219
แผนที่ 6.31	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารบ้านกะตู้ ช่วงที่ 3.....	220
แผนที่ 6.32	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารบ้านสีก้อ ช่วงที่ 3.....	221
แผนที่ 6.33	การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 3.....	222

แผนที่ 6.34 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านเกิดโฮ้
 และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่3.....232

แผนที่ 6.35 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของ
 บ้านเกิดโฮ้ ช่วงที่ 3.....233

แผนที่ 6.36 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านกะทุ้
 และลักษณะภูมิประเทศรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่3.....235

แผนที่ 6.37 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านกะทุ้ ช่วงที่ 3.....236

แผนที่ 6.38 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านสี่ก้อ
 และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่3.....238

แผนที่ 6.39 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านสี่ก้อ ช่วงที่ 3.....239

แผนที่ 6.40 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านทุ่งทอง
 และลักษณะภูมิประเทศ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ช่วงที่3 241

แผนที่ 6.41 โครงสร้างการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยพื้นที่สาธารณะของบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 3.....242

แผนที่ 6.42 พื้นที่ว่างภายในชุมชนกะทุ้ จำแนกเป็นประเภทต่างๆ.....258

แผนที่ 6.43 รูปแบบอาคารจำแนกตามสถาปัตยกรรมของชุมชนกะทุ้.....270

แผนที่ 8.1 เสนอแนะร่างแนวทางเบื้องต้นเพื่อพัฒนาชุมชนกะทุ้.....303

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวความคิดในการศึกษา.....	46
แผนภูมิที่ 4.1 สัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในชุมชนกะทู้ ปี พ.ศ.2548.....	68
แผนภูมิที่ 4.2 สัดส่วนการประกอบอาชีพภายในชุมชนกะทู้.....	77
แผนภูมิที่ 4.3 แสดงรายรับ รายจ่าย ประจำปีของเทศบาลชุมชนกะทู้ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540-2547.....	79
แผนภูมิที่ 4.4 อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรภายในชุมชนกะทู้ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2539-2547.....	80
แผนภูมิที่ 6.1 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านเกิดโฮ้ ช่วงที่1.....	158
แผนภูมิที่ 6.2 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านกะทู้ ช่วงที่1.....	161
แผนภูมิที่ 6.3 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านสี่ก้อ ช่วงที่1.....	164
แผนภูมิที่ 6.4 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านทุ่งทอง ช่วงที่1.....	167
แผนภูมิที่ 6.5 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านเกิดโฮ้ ช่วงที่2.....	194
แผนภูมิที่ 6.6 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านกะทู้ ช่วงที่2.....	197
แผนภูมิที่ 6.7 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านสี่ก้อ ช่วงที่2.....	200
แผนภูมิที่ 6.8 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านทุ่งทอง ช่วงที่2.....	203
แผนภูมิที่ 6.9 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านเกิดโฮ้ ช่วงที่ 3.....	234
แผนภูมิที่ 6.10 แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านกะทู้ ช่วงที่ 3.....	237

แผนภูมิที่ 6.11 แผนภูมิจัดติฟายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านสี่กอก ช่วงที่ 3.....	240
แผนภูมิที่ 6.12 แผนภูมิจัดติฟายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อ และจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 3.....	243
แผนภูมิที่ 6.13 เปรียบเทียบค่าความลึกเฉลี่ย (mean depth) ของพื้นที่ทั้ง 4 กลุ่มย่อย.....	279
แผนภูมิที่ 6.14 เปรียบเทียบค่าความสัมพัทธ์ (integration value) ของทั้งพื้นที่ 4 กลุ่มย่อย.....	282
แผนภูมิที่ 6.15 เปรียบเทียบอัตราจำนวนหน่วยพื้นที่สาธารณะของทั้งพื้นที่ 4 กลุ่มย่อย.....	283
แผนภูมิที่ 6.16 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่ 1.....	285
แผนภูมิที่ 6.17 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่ 2.....	286
แผนภูมิที่ 6.18 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของชุมชน ในช่วงที่ 3.....	288

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 รูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบกลุ่ม (clustered settlement).....	10
ภาพที่ 2.2 รูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบกระจาย (dispersed or scattered settlement).....	11
ภาพที่ 2.3 รูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบตามแนวเส้นทางคมนาคม (linear settlement).....	13
ภาพที่ 2.4 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยพื้นที่ย่อยที่แตกต่างกัน 3 ระบบ ในเรื่องการเชื่อมต่อและการเข้าถึงของพื้นที่.....	21
ภาพที่ 2.5 แผนที่กลุ่มอาคารและทางสัญจรของเมืองกัสแซงด์ (Gassin) ประเทศฝรั่งเศส.....	21
ภาพที่ 2.6 การแบ่งพื้นที่สาธารณะของเมืองกัสแซงด์ออกเป็น หน่วยพื้นที่ย่อย(convex space)	22
ภาพที่ 2.7 โครงสร้างการเชื่อมต่อและจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะเมืองกัสแซงด์.....	22
ภาพที่ 2.8 โครงข่ายการเชื่อมต่อและจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะภายใน เมืองกัสแซงด์โดยแผนภูมิจัดติฟายด์ (justified graph).....	23
ภาพที่ 2.9 แนวความคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของชุมชน(the burgage cycle).....	24
ภาพที่ 2.10 เปรียบเทียบโครงข่ายการสัญจรระบบตาตาราง (grid) ระบบวงแหวน (ring / loop) และระบบถุงแป้ง (cul-de-sace).....	26
ภาพที่ 2.11 วิวัฒนาการจากระบบโครงข่ายการสัญจรแบบตาตาราง (grid) มาสู่รูปแบบแบบถุงแป้ง (cul-de-sace).....	27
ภาพที่ 2.12 ขั้นตอนของการสร้างแผนภูมิจัดติฟายด์ (justified graph).....	30
ภาพที่ 2.13 การขยายตัวของเมือง เมืองนิวกาสเซิล ในระยะต่างๆ.....	34
ภาพที่ 2.14 การขยายตัวของเมือง เมืองนิวกาสเซิล ในระยะต่างๆ (ต่อ).....	35
ภาพที่ 2.15 วิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่บริเวณถนนพิลกริม (Pilgrim street) เมืองนิวกาสเซิล ประเทศอังกฤษ.....	36
ภาพที่ 2.16 การวิเคราะห์รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่าง (figure and ground pattern analysis) ด้วยทฤษฎีภาพและพื้น ของเมืองเม็กซิโก (Tikal) ประเทศกัวเตมาลา.....	37
ภาพที่ 2.17 การวิเคราะห์รูปลักษณะการปิดล้อมของกลุ่มอาคารภายใน เมืองเม็กซิโก (Tikal) ประเทศกัวเตมาลา.....	38

ภาพที่ 2.18	เปรียบเทียบสัดส่วนความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่าง และเส้นทางสัญจรของชุมชนวัดกัลยาณัม ปี พ.ศ.2463 2518 และ2543.....	39
ภาพที่ 2.19	แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อและจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะ ชุมชนวัดกัลยาณัม ในปี พ.ศ.2463.....	39
ภาพที่ 2.20	แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อและจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะ ชุมชนวัดกัลยาณัม ในปี พ.ศ.2518.....	40
ภาพที่ 2.21	แผนภูมิจัดטיפายด์ (justified graph) แสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อและจัดวางของหน่วยพื้นที่สาธารณะชุมชนวัดกัลยาณัม ในปี พ.ศ.2543.....	40
ภาพที่ 3.1	ตัวอย่างพื้นที่ในระบบหนึ่งแบ่งเป็นห้องย่อยทั้งหมด 9 ห้อง.....	51
ภาพที่ 3.2	หน่วยพื้นที่ย่อยทั้งหมดในระบบ และเส้นสมมติแสดงโครงข่ายในการเชื่อมต่อนะหว่างกัน โดยเริ่มต้นจากทางเข้าหลักของระบบ.....	51
ภาพที่ 3.3	(ซ้าย) เส้นสมมติแสดงโครงข่ายการเชื่อมต่อหน่วยพื้นที่ย่อยทั้งหมดในระบบ (ขวา) เส้นสมมติที่คลี่คลายออก จัดเรียงโดยเริ่มต้นจากทางเข้าหลักไปจนถึงหน่วยพื้นที่ย่อยที่อยู่ลึกที่สุดของระบบ แผนภูมิจัดטיפายด์ (Justified graph หรือ J-graph).....	52
ภาพที่ 3.4	หลักการคำนวณค่าความลึกเฉลี่ย (mean depth) ของระบบตัวอย่าง.....	53
ภาพที่ 3.5	ลักษณะความสอดคล้องและสัมพันธ์ของหน่วยพื้นที่ย่อยในระบบ (ซ้าย) เป็นแบบเส้นตรง (linear) และ(ขวา) แบบพุ่ม (bush).....	54
ภาพที่ 3.6	ตัวอย่างของแผนภูมิจัดטיפายด์ (Justified graph หรือ J-graph) ของระบบ.....	56
ภาพที่ 3.7	ตัวอย่างแผนภูมิจัดטיפายด์ แสดงเฉพาะส่วนที่เป็นแบบวงแหวน (ring / loop) และแบบตาตาราง (grid).....	57
ภาพที่ 3.8	บางส่วนของแผนภูมิจัดטיפายด์ ที่เป็นถนนรูปแบบปลายตัน (dead end).....	57
ภาพที่ 4.1	ลักษณะทางภูมิประเทศของชุมชนกะทู้	66
ภาพที่ 4.2	ลักษณะทางภูมิประเทศของชุมชนกะทู้ (ต่อ)	66
ภาพที่ 4.3	สภาพทั่วไปของอาคารและการใช้ประโยชน์อาคาร.....	67
ภาพที่ 4.4	สถานศึกษาภายในชุมชนกะทู้	74
ภาพที่ 4.5	ตลาดสดภายในชุมชนกะทู้	74
ภาพที่ 4.6	สถานที่บริการพื้นฐานภายในชุมชนกะทู้.....	75
ภาพที่ 4.7	ศาสนาสถานภายในชุมชน.....	83

ภาพที่ 4.8	วัฒนธรรมของชาวจีนฮกเกี้ยน.....	84
ภาพที่ 4.9	ประเพณีกินผัก (กินเจ) ของชุมชนกะทู้	85
ภาพที่ 4.10	ขนมที่ใช้เป็นเครื่องสักการะในการไหว้ดวงวิญญาณ.....	85
ภาพที่ 4.11	สถานที่ท่องเที่ยวภายในชุมชน.....	86
ภาพที่ 5.1	(ซ้าย) เกาะจัสสิรอน(เกาะภูเก็ต)ในแผนที่โบราณ (ขวา) ก้อนแร่ดีบุกที่ได้รับการ ถลุงแล้วในรูปแบบต่างๆ.....	90
ภาพที่ 5.2	แรงงานชาวจีนที่เข้ามาทำงานภายในเหมืองแร่ดีบุก.....	92
ภาพที่ 5.3	(ซ้าย) พระยารัษฎานุประดิษฐ์ มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) (ขวา) การทำสวนยางในยุคเริ่มแรกภายในจังหวัดภูเก็ต.....	92
ภาพที่ 5.4	การทำเหมืองแร่ในแบบต่างๆ.....	94
ภาพที่ 5.5	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณหน้าศาลเจ้าบ้านกะทู้ ช่วงที่ 1.....	95
ภาพที่ 5.6	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านสี่กอ ริมเชิงเขากมลา ช่วงที่ 1.....	96
ภาพที่ 5.7	การใช้ประโยชน์ที่ดินแบบการทำเหมืองแร่ดีบุก.....	96
ภาพที่ 5.8	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้ ช่วงที่ 1 (พ.ศ.2431-2520).....	97
ภาพที่ 5.9	ภาพถ่ายทางอากาศของชุมชนกะทู้ ปี พ.ศ.2518.....	98
ภาพที่ 5.10	(ซ้าย) การเปิดสายการบินภายในจังหวัดภูเก็ต (ขวา) การเปิดสะพานสารสิน.....	99
ภาพที่ 5.11	เส้นทางการติดต่อค้าขายของภูเก็ตผ่านจีนฮกเกี้ยนโดยใช้ช่องแคบมะละกา.....	101
ภาพที่ 5.12	บรรยากาศการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ชายหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต.....	103
ภาพที่ 5.13	เหตุจลาจลเผาโรงงานแทนทาลัม ตำบลรัษฎา จังหวัดภูเก็ต.....	104
ภาพที่ 5.14	พิธีกรรมการกินเจของชาวชุมชนกะทู้.....	105
ภาพที่ 5.15	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านสี่กอ ถนนน้ำตกกะทู้ ช่วงที่ 2.....	106
ภาพที่ 5.16	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 2.....	107
ภาพที่ 5.17	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณแยกที่ว่าการอำเภอกะทู้ บ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 2.....	108
ภาพที่ 5.18	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณแยกบ้านเกิดโฮ้ บ้านเกิดโฮ้ ช่วงที่ 2.....	109

ภาพที่ 4.8	วัฒนธรรมของชาวจีนฮกเกี้ยน.....	84
ภาพที่ 4.9	ประเพณีกินผัก (กินเจ) ของชุมชนกะทู้	85
ภาพที่ 4.10	ขนมที่ใช้เป็นเครื่องสักการะในการไหว้ดวงวิญญาณ.....	85
ภาพที่ 4.11	สถานที่ท่องเที่ยวภายในชุมชน.....	86
ภาพที่ 5.1	(ซ้าย) เกาะจัสสิรอน(เกาะภูเก็ต)ในแผนที่โบราณ (ขวา) ก้อนแร่ดีบุกที่ได้รับการ ถลุงแล้วในรูปแบบต่างๆ.....	90
ภาพที่ 5.2	แรงงานชาวจีนที่เข้ามาทำงานภายในเหมืองแร่ดีบุก.....	92
ภาพที่ 5.3	(ซ้าย) พระยารัษฎานุประดิษฐ์ มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) (ขวา) การทำสวนยางในยุคเริ่มแรกภายในจังหวัดภูเก็ต.....	92
ภาพที่ 5.4	การทำเหมืองแร่ในแบบต่างๆ.....	94
ภาพที่ 5.5	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณหน้าศาลเจ้าบ้านกะทู้ ช่วงที่1.....	95
ภาพที่ 5.6	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านสี่กอ ริมเชิงเขากรมลา ช่วงที่1.....	96
ภาพที่ 5.7	การใช้ประโยชน์ที่ดินแบบการทำเหมืองแร่ดีบุก.....	96
ภาพที่ 5.8	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้ ช่วงที่1 (พ.ศ.2431-2520).....	97
ภาพที่ 5.9	ภาพถ่ายทางอากาศของชุมชนกะทู้ ปี พ.ศ.2518.....	98
ภาพที่ 5.10	(ซ้าย) การเปิดสายการบินภายในจังหวัดภูเก็ต (ขวา) การเปิดสะพานสารสิน.....	99
ภาพที่ 5.11	เส้นทางการติดต่อค้าขายของภูเก็ตผ่านจีนฮกเกี้ยนโดยใช้ช่องแคบมะละกา.....	101
ภาพที่ 5.12	บรรยากาศการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ชายหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต.....	103
ภาพที่ 5.13	เหตุจลาจลเผาโรงงานแทนทาลัม ตำบลรัษฎา จังหวัดภูเก็ต.....	104
ภาพที่ 5.14	พิธีกรรมการกินเจของชาวชุมชนกะทู้.....	105
ภาพที่ 5.15	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านสี่กอ ถนนน้ำตกกะทู้ ช่วงที่ 2.....	106
ภาพที่ 5.16	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 2.....	107
ภาพที่ 5.17	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณแยกที่ว่าการอำเภอกะทู้ บ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 2.....	108
ภาพที่ 5.18	ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณแยกบ้านเกิดโฮ้ บ้านเกิดโฮ้ ช่วงที่ 2.....	109

ภาพที่ 5.19 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านกะทู้ ช่วงที่ 2.....	109
ภาพที่ 5.20 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้ ช่วงที่ 2 (พ.ศ.2521-2530).....	111
ภาพที่ 5.21 สภาพพื้นที่หลังจากการทำเหมืองแร่.....	112
ภาพที่ 5.22 ภาพถ่ายทางอากาศของชุมชนกะทู้ ปีพ.ศ.2530.....	113
ภาพที่ 5.23 ชุมชนบ้านจัดสรร หอพัก และอาคารพาณิชย์ที่สร้างบริเวณชุมชนกะทู้.....	117
ภาพที่ 5.24 ห้างสรรพสินค้าที่อยู่บริเวณอาณาเขตติดต่อกับชุมชนกะทู้.....	117
ภาพที่ 5.25 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านสี่กอ ถนนน้ำตกกะทู้ ช่วงที่ 3.....	119
ภาพที่ 5.26 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านทุ่งทอง ช่วงที่ 3.....	120
ภาพที่ 5.27 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณแยกที่ว่าการอำเภอ ช่วงที่ 3.....	121
ภาพที่ 5.28 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณแยกบ้านเกิดโฮ้ บ้านเกิดโฮ้ ช่วงที่ 3.....	121
ภาพที่ 5.29 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านกะทู้ ช่วงที่ 3.....	122
ภาพที่ 5.30 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านสี่กอ ช่วงที่ 3.....	123
ภาพที่ 5.31 แสดงลักษณะภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้.....	124
ภาพที่ 5.32 ลักษณะทางภูมิประเทศและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้ ช่วงที่ 3 (พ.ศ.2531-ปัจจุบัน).....	125
ภาพที่ 5.33 (ซ้าย) ย่านพาณิชย์กรรมบริเวณแยกที่ว่าการอำเภอกะทู้ (ขวา) ย่านพาณิชย์กรรมแยกบ้านเกิดโฮ้.....	126
ภาพที่ 5.34 (ซ้าย) ย่านพักอาศัยของชุมชนเก่าบริเวณศาลเจ้าบ้านกะทู้ (ขวา) ย่านพักอาศัยของชุมชนบริเวณบ้านสี่กอ.....	126
ภาพที่ 5.35 ภาพถ่ายทางอากาศปี พ.ศ.2547.....	127
ภาพที่ 5.36 ถนนสายสามกอง - กะทู้.....	128
ภาพที่ 5.37 ถนนลูกรังภายในเหมืองแร่เก่าและถนนหน้าศาลเจ้ากะทู้.....	129
ภาพที่ 6.1 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านเกิดโฮ้ (ช่วงที่ 1) (ขวา) ส่วนขยายของย่านศูนย์กลางพื้นที่.....	141
ภาพที่ 6.2 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านกะทู้ (ช่วงที่ 1) (ขวา) ส่วนขยายของย่านศูนย์กลางพื้นที่.....	142

ภาพที่ 6.3 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านสีกอ (ช่วงที่ 1) (ขวา) ส่วนขยายของย่านศูนย์กลางพื้นที่.....	142
ภาพที่ 6.4 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านทุ่งทอง (ช่วงที่ 1) (ขวา) ส่วนขยายของย่านศูนย์กลางพื้นที่.....	143
ภาพที่ 6.5 รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของชุมชนกะทู้ในช่วงที่ 1 (พ.ศ.2431 - 2520).....	149
ภาพที่ 6.6 สรุปลักษณะเฉพาะของการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่ 1 (พ.ศ.2431-2520).....	150
ภาพที่ 6.7 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่เกษตรกรรม และเหมืองแร่.....	169
ภาพที่ 6.8 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่อยู่อาศัยของชุมชน และย่านพาณิชยกรรม.....	170
ภาพที่ 6.9 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านเกิดไฮ้ (ช่วงที่ 2) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	171
ภาพที่ 6.10 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านกะทู้ (ช่วงที่ 2) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	173
ภาพที่ 6.11 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านสีกอ (ช่วงที่ 2) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	174
ภาพที่ 6.12 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านทุ่งทอง (ช่วงที่ 2) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	175
ภาพที่ 6.13 รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของชุมชนกะทู้ในช่วงที่ 2 (พ.ศ.2521-2530).....	183
ภาพที่ 6.14 สรุปลักษณะเฉพาะของการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่ 2 (พ.ศ.2521-2530).....	184
ภาพที่ 6.15 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่พักอาศัยภายในชุมชน.....	205
ภาพที่ 6.16 แสดงรูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่พาณิชยกรรม และพื้นที่นันทนาการ/แหล่งท่องเที่ยว.....	206
ภาพที่ 6.17 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านเกิดไฮ้ (ช่วงที่ 3) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	208
ภาพที่ 6.18 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านกะทู้ (ช่วงที่ 3) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	209

ภาพที่ 6.19 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านสี่กอ (ช่วงที่ 3) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	210
ภาพที่ 6.20 (ซ้าย) รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารต่อพื้นที่ว่างบ้านทุ่งทอง (ช่วงที่ 3) (ขวา) จำแนกการจัดวางกลุ่มอาคารกับพื้นที่ว่าง.....	212
ภาพที่ 6.21 รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของชุมชนกะทู้ในช่วงที่ 3 (พ.ศ.2531-ปัจจุบัน).....	223
ภาพที่ 6.22 สรุปลักษณะเฉพาะของการตั้งถิ่นฐานของชุมชนกะทู้ ในช่วงที่ 3 (พ.ศ.2531-ปัจจุบัน).....	224
ภาพที่ 6.23 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่พักอาศัย และพื้นที่เกษตรกรรม.....	245
ภาพที่ 6.24 แสดงรูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่พักอาศัย ภายในชุมชน.....	246
ภาพที่ 6.25 การจัดวางมวลอาคารแบบเกาะกลุ่มหนาแน่นตามเส้นทางคมนาคม และสภาพโดยทั่วไปภายในพื้นที่.....	253
ภาพที่ 6.26 การจัดวางมวลอาคารแบบเกาะกลุ่มอย่างเป็นระเบียบ และสภาพโดยทั่วไป ภายในพื้นที่.....	254
ภาพที่ 6.27 สภาพของพื้นที่ว่างประเภทต่างๆ ในชุมชนกะทู้.....	257
ภาพที่ 6.28 บริเวณกลุ่มอาคารพักอาศัยแบบจีนภายในชุมชนกะทู้.....	261
ภาพที่ 6.29 อาคารพักอาศัยแบบชาวจีน.....	263
ภาพที่ 6.30 รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมของอาคารพักอาศัยแบบจีน.....	263
ภาพที่ 6.31 รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมของอาคารพักอาศัยแบบจีน (ต่อ).....	264
ภาพที่ 6.32 รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมของอาคารพักอาศัยแบบจีน (ต่อ).....	265
ภาพที่ 6.33 อาคารพักอาศัยแบบประยุกต์ รูปแบบชิโน-ปอร์ตูกีส.....	266
ภาพที่ 6.34 อาคารพักอาศัยแบบร่วมสมัย.....	266
ภาพที่ 6.35 อาคารเพื่อการค้าขาย.....	267
ภาพที่ 6.36 อาคารเพื่อการบริการแบบโครงสร้างไม้และคอนกรีต และแบบโครงสร้าง คอนกรีตเสริมเหล็ก.....	268
ภาพที่ 6.37 อาคารประเภทศาสนสถาน.....	269
ภาพที่ 6.38 รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมของศาลเจ้าภายในชุมชนกะทู้.....	269
ภาพที่ 6.39 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่เหมืองแร่.....	271
ภาพที่ 6.40 สภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบเหมืองแร่ภายในชุมชนกะทู้.....	272

ภาพที่ 6.41 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่แบบพักอาศัย
ที่เกาะกลุ่มไปกับทางสัญจรสายวิจิตสงคราม.....272

ภาพที่ 6.42 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่แบบพักอาศัย
ที่เกาะกลุ่มไปกับทางสัญจรสายวิจิตสงคราม (ต่อ) 273

ภาพที่ 6.43 สภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบพักอาศัยที่เกาะกลุ่มไปกับทางสัญจร
สายวิจิตสงคราม.....273

ภาพที่ 6.44 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่แบบพักอาศัย
ที่เกาะกลุ่มอยู่บริเวณด้านในลึกเข้าไปจากถนนสายหลัก.....274

ภาพที่ 6.45 สภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบพักอาศัยที่เกาะกลุ่มอยู่บริเวณด้านใน
ลึกเข้าไปจากถนนสายหลัก.....274

ภาพที่ 6.46 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะในพื้นที่
แบบย่านพาณิชย์กรรมของชุมชน.....275

ภาพที่ 6.47 สภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบพาณิชย์กรรมภายในชุมชนกะทู้.....276

ภาพที่ 6.48 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่นันทนาการ
และสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชน.....276

ภาพที่ 6.49 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่นันทนาการ
และสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชน (ต่อ).....277

ภาพที่ 6.50 สภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบพื้นที่นันทนาการและสถานที่ท่องเที่ยว
ภายในชุมชนกะทู้.....277

ภาพที่ 6.51 รูปแบบการเชื่อมต่อของหน่วยพื้นที่สาธารณะของพื้นที่เกษตรกรรม
ภายในชุมชน.....278

ภาพที่ 6.52 สภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบเกษตรกรรมภายในชุมชนกะทู้.....278

ภาพที่ 6.53 เปรียบเทียบสภาพพื้นที่โดยรวมของชุมชนที่มีค่าความลึกเฉลี่ยแตกต่างกัน
กับสภาพสังคมของชุมชน.....281

ภาพที่ 6.54 เปรียบเทียบแนวโน้มการเชื่อมต่อหน่วยพื้นที่ภายในชุมชนกับทาง
สัญจรสายหลัก บริเวณบ้านสีก้อ และบ้านกะทู้.....283

ภาพที่ 7.1 แนวโน้มของสภาพปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่
ภายในชุมชน.....293